

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้น ดังนี้ :-

1. การศึกษาค้นคว้า
2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
3. การสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากร
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอข้อมูล

1. การศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับค่านิยม ค่านิยมที่พึงประสงค์ 9 ประการของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จุฬประสงค์ของหลักสูตรสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 จุฬประสงค์ของหลักสูตรสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 หนังสือแบบเรียน เอกสาร วารสาร งานวิจัย และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องค่านิยมและการพัฒนาค่านิยม ตลอดจนขอคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและสร้างแบบสอบถาม

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

2.1 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยม แบบแบบสอบถามเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบตรวจคำตอบ (Check-list) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมที่พึงประสงค์ 9 ประการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2 ด้านคือ ด้านการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมจุดประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน ระยะเวลาที่กำหนดในหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน การใช้แหล่งความรู้ กับงานกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งครอบคลุมจุดประสงค์ วิธีการจัดและดำเนินการ ประเภทและชนิดของกิจกรรม วิธีการประเมินผล และวิธีการจูงใจ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-end) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาค่านิยม

- 2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พิจารณาและให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น
- 2.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน ที่โรงเรียนมัธยมศึกษาสันติพิทยาลัย จำนวน 15 ท่าน เป็นครูสังคมศึกษา 11 ท่าน และผู้บริหารโรงเรียน 4 ท่าน ซึ่งไม่ใช่ประชากรจริงสำหรับการวิจัย เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้แบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อสร้างแบบสอบถามฉบับจริง ภายใต้คำแนะนำช่วยเหลือของอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย
- 2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับตัวอย่างประชากรจริง

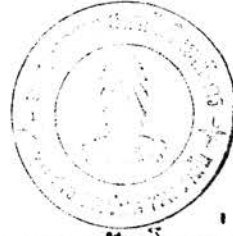
3. การสุ่มตัวอย่างประชากร

3.1 สุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จากจำนวนทั้งหมด 98 โรงเรียน สุ่มมาจำนวน 40 โรงเรียน ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนเกษตรที่รุทธารามวิทยา
3. โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยา
5. โรงเรียนทวีธาภิเศก
7. โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า
9. โรงเรียนบางกะปิ
11. โรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์
13. โรงเรียนมทร. รุทธาราม
15. โรงเรียนราชวินิตมัธยม
17. โรงเรียนนวมวิทย์
19. โรงเรียนบวรมงคล
21. โรงเรียนวิศวะเทคโนโลยี
23. โรงเรียนวิศวกราชวิทย์
25. โรงเรียนวิศวะสงขล
27. โรงเรียนวิศวะขอนแก่น
29. โรงเรียนศิลาจารึกพัฒนา
31. โรงเรียนสตรีวิทย์ระยอง
33. โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย
35. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
37. โรงเรียนสายน้ำผึ้ง
39. โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
2. โรงเรียนจันทร์พุ่มพางค์
4. โรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนาการ
6. โรงเรียนเทพศิรินทร์
8. โรงเรียนทรีวิทยา
10. โรงเรียนปทุมคงคา
12. โรงเรียนพุทธจักรวิทยา
14. โรงเรียนยานนาวาวิทยา
16. โรงเรียนวิศวะทอง
18. โรงเรียนวิศวะวชิราวุธ
20. โรงเรียนเบญจมพิตร
22. โรงเรียนวิศวะราชพัสดุ
24. โรงเรียนวิศวะระยอง
26. โรงเรียนวิศวะสุทธิดารา
28. โรงเรียนศึกษานารี
30. โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม
32. โรงเรียนสตรีวิทยา
34. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
36. โรงเรียนสีกัน
38. โรงเรียนสิงหราชวิทยาลัย
40. โรงเรียนสุวรรณกรรมาวิทยาลัย

3.2 กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นครู คือ ครูสังคมศึกษาในแต่ละโรงเรียน แห่งละ 8 คน จำนวน 320 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3.3 กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นผู้บริหารโรงเรียน ในแต่ละโรงเรียน แห่งละ 3 คน จำนวน 120 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 440 ฉบับ โดยแบ่งเป็นแบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน วิชาสังคมศึกษา จำนวน 320 ฉบับ และแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 120 ฉบับ ไปสอบถามตัวอย่างประชากรในการวิจัยตามโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วยกันเอง จำนวน แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนของครูสังคมศึกษา จำนวน 295 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.19 ส่วน แบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 105 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.5

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 แจกแจงความถี่ของแบบสอบถามแบบตรวจคำตอบ (Check-list) เกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแล้ววิเคราะห์เป็นร้อยละ โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{การร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

จากนั้นนำเสนอในรูปตารางแบบอธิบายประกอบ

5.2 แบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ได้กำหนดค่าคะแนน ออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งกำหนดค่าคะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

การหาค่ามัธยฐานเลขคณิตจากสูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยหรือมัธยฐานเลขคณิต
N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด
f	แทน	จำนวนความถี่
x	แทน	ค่าของน้ำหนักค่าตอบเป็น 5,4,3,2,1
$\sum fx$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละระดับคูณกับความถี่ (ประกอบ กรรณสูตร 2520 : 80)

การแปลความของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้คือเกณฑ์ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายความว่า	เห็นทวยอย่างยิ่ง
3.50 - 4.49	หมายความว่า	เห็นทวย
2.50 - 3.49	หมายความว่า	ไม่เห็นทวย
1.50 - 2.49	หมายความว่า	ไม่เห็นทวยอย่างยิ่ง
1.00 - 1.49	หมายความว่า	ไม่แน่ใจหรือยังตัดสินใจไม่ได้

5.3 นำค่ามัธยฐานเลขคณิตของแต่ละข้อมาวัดการกระจายของคะแนน จากแนวโน้มนำเข้าสู่ส่วนกลาง โดยการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของน้ำหนักค่าตอบเกี่ยวกับความคิดเห็นในคำถามต่าง ๆ จากสูตร

$$S = \sqrt{\frac{\sum fx^2 - (\sum fx)^2/n}{n - 1}}$$

S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum fx^2$	แทน	ผลบวกระหว่างผลคูณของความถี่กับคะแนนยกกำลังสอง
$\sum fx$	แทน	ผลบวกระหว่างผลคูณของความถี่กับคะแนน
n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

(Glass and Stanley 1970 : 62)

5.4 เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูสังคมศึกษาและผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมในกันต่าง ๆ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้สูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \cdot \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}}$$

เมื่อ	t	แทน	อัตราส่วนวิกฤติ
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	มัธยฐานเลขคณิตของกลุ่ม 1 และ กลุ่ม 2
	S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่ม 1 และ กลุ่ม 2
	n_1, n_2	แทน	จำนวนตัวอย่างประชากรของกลุ่ม 1 และ กลุ่ม 2

(Glass and Stanley 1970 : 295)

ใช้ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การคำนวณค่าทางสถิติของแบบสอบถาม ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ใช้การประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences : SPSS) ที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. การนำเสนอข้อมูล

6.1 หลังจากที่เครื่องคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลออกมาแล้ว ผู้วิจัยนำค่าที่ได้มาสรุป แปลผล และอภิปรายผล ตามลำดับ

6.2 ข้อมูลที่เป็นแบบปลายเปิด (Open-end) ในตอนที่ 3 เสนอผลการวิจัยในรูปแบบความเรียงตามลำดับความถี่